

ZAKON O UPRAVNIM SPOROVIMA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Radi ostvarivanja sudske zaštite prava građana, poduzeća (društava), ustanova i drugih pravnih osoba (u dalnjem tekstu: pravna lica) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija), kantonu - upaniji, gradu i općini, i radi osiguranja zakonitosti, sudovi u upravnim sporovima odlučuju o zakonitosti akata kojima organi uprave i slu be za upravu u općini i gradu (u dalnjem tekstu: slu ba za upravu), odnosno poduzeća (društvo), ustanove i druge pravne osobe koje imaju javne ovlasti (u dalnjem tekstu: institucije koje imaju javne ovlasti) rješavaju o pravima i obavezama građana i pravnih lica u pojedinačnim upravnim stvarima.

Član 2.

Pravo pokretanja upravnog spora ima građanin ili pravno lice ako smatra da joj je upravnim aktom povrijeđeno neko pravo ili neposredni osobni interes zasnovan na zakonu.

Organ uprave, slu ba za upravu, poslovna jedinica poduzeća (društva), naselje ili grupa osoba i sl., iako nemaju svojstvo pravnog lica, mogu pokrenuti upravni spor ako mogu biti nosioci prava i obveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku.

Ako je upravnim aktom povrijeđen zakon u korist pravnog lica ili građanina, upravni spor mo e pokrenuti nadle ni tu itelj ili drugi zakonom ovlašteni organ.

U slučaju iz stava 3. ovog člana svi organi uprave, slu be za upravu i pravnog lica du ne su da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste nadle nog tu itelja ili drugi zakonom ovlašteni organ.

Upravni spor mo e pokrenuti i nadle ni pravobranitelj kad je upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Federacije, kantona- upanije, grada ili općine koju on po zakonu zastupa i u drugim slučajevima određenim zakonom.

Upravni spor mo e pokrenuti i ombudsmen, a i intervenirati u postupku koji teče kad u vršenju poslova iz svoje nadle nosti nađe da je upravnim aktom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, prava i slobode građana zajamčeni ustavom i instrumentima navedenim u Aneksu Ustava Federacije.

Član 3.

Presude sudova donesene u upravnim sporovima obavezne su, s tim što su odluke Vrhovnog суда Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vrhovni sud Federacije) i konačne, u skladu s ovim zakonom.

Član 4.

Pod organom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se organi uprave i upravne ustanove Federacije i kantona - upanija, gradonačelnik i općinski načelnik i gradske i općinske slu be za upravu, kao i institucije koje imaju javne ovlasti kad u vršenju javnih ovlasti rješavaju u upravnim stvarima (u dalnjem tekstu: nadle ni organ).

II - NADLEŽNOST

Član 5.

Upravne sporove rješavaju najviši sud kantona- upanije i Vrhovni sud Federacije.

Član 6.

Vrhovni sud Federacije odlučuje o tu bama protiv konačnih upravnih akata federalnih organa uprave i federalnih ustanova, drugih federalnih institucija i institucija koje imaju javne ovlasti, a koje su osnovane federalnim zakonom.

Najviši sud kantona- upanije odlučuje o tu bama protiv konačnih upravnih akata kantonalnih - upanijskih organa uprave i kantonalnih - upanijskih ustanova, drugih kantonalnih - upanijskih institucija, kao i institucija koje imaju javne ovlasti na području kantona- upanije i protiv konačnih upravnih akata gradonačelnika i općinskog načelnika i gradskih i općinskih slu bi za upravu, kao i institucija koje imaju javne ovlasti na području općine, odnosno grada.

Član 7.

U upravnim sporovima sudovi iz člana 6. ovog zakona odlučuju u vijeću sastavljenom od trojice sudija.

Član 8.

Sukob nadle nosti najviših sudova s područja dva ili više kantona - upanija u pogledu rješavanja upravnog spora, rješava Vrhovni sud Federacije.

O sukobu nadle nosti iz stava 1. ovog člana Vrhovni sud Federacije donosi rješenje koje je konačno i obavezujuće.

III - UPRAVNI SPOR

Član 9.

Upravni spor mo e se voditi samo protiv upravnog akta.

Upravni akt, u smislu ovog zakona, jeste akt kojim nadle ni organ iz člana 4. ovog zakona, rješava o izvjesnom pravu ili obavezi građanina ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari (u dalnjem tekstu: upravni akt).

Član 10.

Upravni spor mo e se pokrenuti protiv upravnog akta koji je donesen u drugom stepenu.

Upravni spor mo e se pokrenuti i protiv prvostepenog upravnog akta, ako zakonom nije dopuštena alba na taj akt u upravnom postupku.

Član 11.

Upravni spor mo e se pokrenuti i kad nadle ni organ o zahtjevu, odnosno o albi stranke nije donio odgovarajući upravni akt u upravnom postupku, pod uvjetima predviđenim u članu 22. ovog zakona.

Član 12.

Upravni spor se ne mo e voditi:

1) protiv akata donesenih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana van upravnog spora;

2) protiv akata donesenih u stvarima o kojima se po izričitoj odredbi zakona ne mo e voditi upravni spor;

3) u stvarima o kojima neposredno na osnovu ustavnih ovlaštenja odlučuju domovi Parlamenta Federacije ili predsjednik Federacije i dopredsjednik Federacije odnosno zakonodavno tijelo kantona- upanije.

U stvarima iz tačke 2. stava 1. ovog člana, mo e se voditi upravni spor kad je nadle ni organ pri donošenju upravnog akta prekoračio granice nadle nosti.

Član 13.

Upravni akt mo e se pobijati:

1) što u aktu nije nikako ili nije pravilno primijenjen zakon, propis zasnovan na zakonu ili opći akt;

2) što je akt donesen od strane nadle nog organa;

3) ako se u upravnom postupku koji je aktu prethodio nije postupilo po pravilima postupka, a naročito ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, ili što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja;

4) ako je nadle ni organ rješavajući po slobodnoj ocjeni prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima i suprotno cilju u kome je ovlaštenje dato.

Član 14.

U upravnom sporu mo e se tra iti i povraćaj oduzetih stvari, kao i naknada štete koja je tu iocu nanesena izvršenjem upravnog akta koji se osporava.

Član 15.

Tu ilac u upravnom sporu mo e biti građanin, pravno lice i druge osobe iz člana 2. ovog zakona pod uvjetima utvrđenim u toj odredbi.

Član 16.

Kad je građaninu koji je učlanjen u nekoj društvenoj organizaciji ili udrui enju građana koja prema svojim pravilima (statut) ima zadatak da štiti određena prava i interes svih članova, upravnim aktom povrijedeno koje takvo pravo ili interes, ta društvena organizacija odnosno udrui enju građana mo e, po pismenom pristanku svog člana, u njegovu ime podnijeti tu bu i voditi upravni spor protiv takvog upravnog akta.

Organizacija odnosno udrui enje iz stava 1. ovog člana mo e u svakom stadijumu postupka, sa pravima sporednog umješača, stupiti u već pokrenuti spor na strani takvog građanina i u njegovu korist preuzimati sve radnje i upotrebljavati sva pravna sredstva, ukoliko to nije u suprotnosti s izjavama i postupcima samog građanina.

Član 17.

Treća osoba kojoj bi ponistištaj osporenog upravnog akta ne posredno bio na štetu (zainteresirana osoba) ima u sporu polo aj stranke.

Član 18.

Tu ena strana u upravnom sporu je nadle ni organ čiji se upravni akt osporava.

Član 19.

Tu ba, po pravilu, ne spriječava izvršenje upravnog akta protiv koga je podnesena, ako zakonom nije drukčije određeno.

Po zahtjevu tu ioca, organ nadle an za provođenje izvršenja osporenog upravnog akta, odlo it će izvršenje do konačne sudske odluke, ako bi izvršenje nanijelo tu iocu štetu koja bi se teško mogla popraviti, a odlaganje nije protivno javnom interesu niti bi se odlaganjem nanijela veća nenadokandiva šteta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odlaganje mora se priloziti dokaz o podnosenoj tu bi. Po svakom zahtjevu nadle ni organ mora donijeti rješenje najkasnije u roku od tri dana od prijema zahtjeva za odgodu izvršenja.

Nadle ni organ iz stava 2. ovog člana mo e i iz drugih razloga odlo iti izvršenje osporenog upravnog akta do konačne sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uvjetima iz st. 2. i 3. ovog člana o odlaganju izvršenja upravnog akta protiv kojeg je podnesena tu ba mo e odlučiti i nadle ni sud kome je tu ba podnesena, ako to pismeno zatra i tu itelj.

IV - POSTUPAK**Član 20.**

Upravni spor pokreće se tu bom.

Tu ba se podnosi u roku od 30 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci koja podnosi tu bu.

Rok iz stava 2. ovog člana va i i za nadle nog tu itelja i pravobranitelja, odnosno ombudsmena kada su ovlašćeni za podnošenje tu be, ako im je upravni akt dostavljen, a ako im akt nije dostavljen, tu bu mogu podnijeti u roku od 60 dana od dana dostave upravnog akta stranci u čiju je korist upravni akt donešen.

Član 21.

Tu ba se predaje nadle nom sudu neposredno ili mu se šalje poštom preporučeno.

Tu ba se mo e izjaviti i na zapisnik kod nadle nog suda ili ma kog drugog suda. Dan predaje tu be pošt preporučeno, odnosno dan izjavljivanja tu be na zapisnik, smatra se kao dan predaje nadle nom sudu.

Ako tu ba nije predata nadle nom sudu nego drugom organu, a stigne nadle nom sudu poslije isteka roka za podnošenje tu be, smatra se da je na vrijeme podnesena ako se njeno podnošenje tom organu mo e pripisati neznanju ili očiglednoj omašci podnosioca tu be.

Za osobe koje se nalaze u Vojsci Federacije na obaveznoj vojnoj slu bi, dan predaje tu be vojnoj jedinici, odnosno vojnoj ustanovi ili štabu, smatra se kao dan predaje nadle nom sudu.

Odredba stava 4. ovog člana odnosi se i na ostale osobe u Vojsci Federacije na slu bi u vojnim jedinicama, odnosno vojnim ustanovama ili štabovima, u mjestima u kojima ne postoji redovna pošta.

Za lica lišene slobode, dan predaje tu be upravi ustanove u kojoj se ta osoba nalazi, smatra se kao dan predaje nadle nom sudu.

Član 22.

Ako u upravnom postupku drugostupanjski organ nije u roku od mjesec dana ili u posebnom propisom određenom kraćem roku donio rješenje po albi stranke protiv prvostupanjskog rješenja, a ne doneše ga ni u dalnjem roku od sedam dana po pismenom tra enju, stranka mo e pokrenuti upravni spor kao da joj je alba odbijena.

Na način propisan u stavu 1. ovog člana mo e postupiti stranka i kad po njenom zahtjevu u upravnom postupku nije donio rješenje prvostepeni organ protiv čijeg akta zakonom nije dozvoljena alba.

Ako u upravnom postupku prvostepeni organ protiv čijeg akta je dozvoljena alba nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio nikakvo rješenje po zahtjevu, stranka ima pravo da se obrati svojim zahtjevom drugostepenom organu. Protiv rješenja drugostepenog organa stranka mo e pokrenuti upravni spor, a mo e ga, pod uvjetima iz stava 1. ovog člana, pokrenuti i ako drugostepeni organ ne doneše rješenje u propisanom roku.

Član 23.

U tu bi se mora navesti: ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište tu ioca, broj i datum upravnog akta protiv koga je tu ba podnesena, kratko izlaganje zbog čega se tu i, kao i u kom pravcu i obimu se predla e poništavanje upravnog akta i potpis podnosioca. Uz tu bu se mora podnijeti upravni akt u originalu ili prijepisu odnosno fotokopiji.

Ako se tu bom tra i povraćaj stvari ili naknada štete, mora se staviti i određen zahtjev gledje stvari ili visine pretrpljene štete.

Uz tu bu se podnosi i po jedan prepis tu be i priloga za tu eni organ i za svaku zainteresiranu osobu, ako takvih osoba ima.

Član 24.

Tu ilac mo e odustati od tu be sve do donošenja sudske odluke o čemu sudu podnosi pisani podnesak ili daje izjavu na zapisnik kod suda, u kom slučaju nadle ni sud rješenjem obustavlja postupak.

Član 25.

Ako je tu ba nepotpuna ili nerazumljiva, predsjednik sudske vijeća pozvat će tu ioca, prema potrebi, i preko drugog suda, da u ostavljenom roku ukloni nedostatke tu be. Pri tome će ga poučiti šta i kako treba da učini i ukazati mu na posljedice koje će nastati ako ne postupi po tra enju suda.

Ako tu ilac u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke tu be, a oni su takvi da spriječavaju rad suda, sud će rješenjem odbaciti tu bu kao neurednu, ako ne nađe da je osporeni upravni akt po zakonu ništa.

Član 26.

- Nadle ni sud će rješenjem odbaciti tu bu akto utvrdi:
- 1) da je tu ba podnesena neblagovremeno (član 20) ili prijevremena (član 22) odnosno podnesena od neovlaštene osobe (član 2);
 - 2) da akt koji se tu bom osporava nije upravni akt (član 9);
 - 3) da je očevidno da se upravnim aktom koji se tu bom osporava ne dira u pravo tu ioca ili u njegov neposredni osobni interes zasnovan na zakonu (član 15);
 - 4) da se protiv upravnog akta koji se tu bom osporava mogla izjaviti alba, pa alba nije uopće ili nije blagovremeno izjavljena (član 10);
 - 5) da je riječ o stvari o kojoj se po izričitoj odredbi ovog zakona ne mo e voditi upravni spor (član 12);
 - 6) da već postoji pravomoćna sudska odluka donesena u upravnom sporu o istoj stvari.

Zbog razloga iz stava 1. ovog člana nadle ni sud će odbaciti tu bu u svakom stadiju postupka.

Član 27.

Ako nadle ni sud ne odbaci tu bu na osnovu člana 25. stav 2. ili člana 26. ovog zakona, a nađe da osporeni upravni akt sadr i takve bitne nedostatke koji sprečavaju ocjenu zakonitosti akta, mo e iz tog razloga presudom poništiti upravni akt i bez dostavljanja tu be na odgovor.

Član 28.

Ako nadle ni organ za vrijeme sudskega postupka doneše drugi upravni akt kojim se mijenja ili stavlja van snage upravni akt protiv koga je upravni spor pokrenut, kao i ako u slučaju iz člana 22. ovog zakona naknadno doneše upravni akt, taj organ je du an, pored tu ioca, jednovremeno pismeno izvjestiti i sud pred kojim je spor pokrenut, s tim da sudu dostavi i novi upravni akt. Sud će u tom slučaju pozvati tu itelja da u roku od 15 dana pismeno izjaviti da li je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ostaje pri tu bi i u kom obimu, odnosno da li tu bu proširuje i na novi upravni akt.

Ako tu itelj izjaviti da je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ako ne da izjavu u roku iz stava 1. ovog članka, nadle ni sud će donijeti rješenje o obustavljanju postupka.

Ako tu itelj izjaviti da novim upravnim aktom nije zadovoljan, sud će nastaviti postupak.

Član 29.

Ako tu bu ne odbaci po članu 25. stavu 2. ili po članu 26. ovog zakona, niti poništi upravni akt po članu 27. ovog zakona, sud će po jedan prijepis tu be sa prilozima dostaviti na odgovor organu čiji se upravni akt osporava (u dalnjem tekstu: tu ena strana) i zainteresiranim osobama, ako takvih osoba ima.

Odgovor na tu bu daje se u roku koji sud odredi u svakom pojedinom slučaju. Ovaj rok ne mo e biti kraći od 10 ni du i od 20 dana.

U roku iz stava 2. ovog člana tu ena strana je du na da pošalje sudu sve spise koji se odnose na predmet. Ako tu ena strana i poslije drugog tra enja suda ne pošalje spise predmeta ili ako izjaviti da ih ne mo e poslati, sud će rješiti stvar i bez spisa u skladu s odredbom člana 35. stav 4. ovog zakona.

Član 30.

O upravnim sporovima sud rješava u nejavnoj sjednici.

Zbog slo enosti sporne stvari, ili ako inače nade da je to potrebno radi boljeg razjašnjenja stanja stvari, sud mo e rješiti da se odr i usmena rasprava (u dalnjem tekstu: rasprava).

Iz razloga navedenih u stazu 2. ovog člana i stranka mo e predlo iti da se odr i rasprava.

Član 31.

Ako sudska vijeće nadle nog suda odluci da se odr i rasprava, predsjednik vijeća će odrediti dan rasprave i na raspravu pozvati stranke i zainteresirane osobe, ako ima tih osoba.

Rasprava se mo e odlo iti samo iz va nih razloga, o čemu rješava sudska vijeće.

Član 32.

Raspravom rukovodi predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti, kao i dispozitiv odluke. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

Član 33.

Izostanak stranke s rasprave ne zadr ava rad suda. Zbog izostanka stranaka s rasprave ne mo e se uzeti da su stranke odustale od svojih zahtjeva, već će se njihovi podnesci pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tu itelj ni tu ena strana, a rasprava se ne odlo i, sud će raspraviti spor i bez prisustva stranaka.

Član 34.

Na raspravi prvo dobija riječ član sudskega vijeća koji je izvjestitelj.

Izvjestitelj izla e stanje i suštinu spora, ne dajući svoje mišljenje. Poslije toga daje se riječ tu itelju da obrazlo i tu bu, pa zastupniku tu ene strane i zainteresiranim osobama da obrazlo e svoja gledišta.

Član 35.

Sud rješava spor, po pravilu, na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku.

Ako sud nade da se spor ne mo e raspraviti na podlozi činjenica utvrđenih u upravnom postupku zbog toga što u pogledu utvrđenih činjenica postoji protivrječnost u spisima, što su one u bitnim tačkama nepotpuno utvrđene, što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, ili nade da se u upravnom postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rješavanje stvari, sud će osporeni upravni akt i prvostepeni upravni akt poništiti presudom i vratiti na ponovno rješavanje. Prvostepeni upravni akt se poništava ako su propusti u utvrđivanju činjeničnog stanja i povreda pravila postupka učinjeni u prvostepenom postupku, a osporeni upravni akt poništava se ako su ti propusti učinjeni u drugostepenom upravnom postupku. U ovim slučajevima nadle ni organ je du an da postupi onako kako je u presudi određeno i da doneše novi upravni akt.

Ako bi poništenje osporenog upravnog akta po stazu 2. ovog člana i ponovno vodenje postupka kod nadle nog organa izazvalo za tu ioca štetu koja bi se teško mogla popraviti, ili ako je na osnovu javnih isprava ili drugih dokaza u spisima predmeta očevidno da je činjenično stanje drugačije od onog utvrđenog u upravnom postupku, ili ako je u istom upravnom sporu već jednom poništen upravni akt, a posebno ako nadle ni organ nije u potpunosti postupio po presudi, sud je u ovim slučajevima obvezan sam utvrditi činjenično stanje i na podlozi tako utvrđenog činjeničnog stanja rješiti upravnu stvar presudom, odnosno rješenjem.

U slučaju iz stava 3. ovog člana sud utvrđuje činjenično stanje, po pravilu, na raspravi, ili preko jednog člana sudskega vijeća, ili preko drugog suda ili preko drugog organa. Na raspravu se poziva i stranka. Ako sud činjenično stanje utvrđuje preko drugog suda ili preko drugog organa, taj sud odnosno organ obvezni su postupiti po zahtjevu suda u roku koji im sud odredi.

Član 36.

Zakonitost osporenog upravnog akta sud ispituje u graničama zahtjeva iz tu be, ali pri tom nije vezan razlozima tu be.

Na ništavost upravnog akta sud pazi po službenoj dunosti.

Ako sud utvrdi (ocijeni) da je osporeni upravni akt ništavitiće ga, a ako su razlozi ništavosti sadržani i u prvostupanjskom upravnom aktu, ništaviti će i taj akt.

Član 37.

Sud donosi presudu, odnosno rješenje većinom glasova sudskog vijeća.

O vijećanju i glasanju vodi se poseban zapisnik, koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.

Vijećanje i glasanje vrši se bez prisustva stranaka.

Član 38.

Sud rješava spor presudom.

Presudom se tu bava uva ili odbija kao neosnovana. Ako se tu bava uva, sud ništavitiće osporeni upravni akt.

Presudom se upravni akt ništaviti i predmet vraća nadležnom organu na ponovno rješavanje u slučajevima utvrđenim u članu 35. stav 2. ovog zakona i drugim slučajevima predvidenim ovim zakonom.

Presudom se upravni akt ništaviti i rješava upravna stvar u slučajevima utvrđenim u članu 35. stav 3. ovog zakona i drugim slučajevima predvidenim ovim zakonom. Takva presuda u svemu zamjenjuje ništene upravni akt.

Presudom kojom se osporeni upravni akt ništaviti sud će odlučiti i o zahtjevu tu ioca za povraćaj stvari, odnosno za naknadu štete, ako podaci postupka pružaju za to pouzdan osnov. U protivnom, sud će uputiti tu ioca da svoj zahtjev ostvaruje u parnicu.

Kad je tu bava podnesena na osnovu člana 22. ovog zakona, a sud nađe da je opravdana, presudom će uva biti tu bu, ništaviti osporeni upravni akt i odrediti u kom će smislu nadležni organ donijeti rješenje ili će presudom sam riješiti upravnu stvar.

U slučajevima u kojima se ne odlučuje presudom, sud donosi rješenje.

Član 39.

Ako je održana rasprava, sud će odmah po završenoj raspravi usmeno objaviti presudu, odnosno rješenje, zajedno s najvećim razlozima za donesenu odluku.

U složenim slučajevima sud može odustati od usmenog objavljanja presude, odnosno rješenja, i najkasnije u roku od osam dana donijeti presudu odnosno rješenje.

Ako sud po završenoj raspravi ne može izreći presudu, odnosno rješenje zbog toga što prethodno treba da utvrdi takvu činjenicu za čije raspravljanje nije potrebna nova rasprava, sud će presudu, odnosno rješenje donijeti bez rasprave i to najkasnije u roku od osam dana od dana kad tu činjenicu utvrdi.

Član 40.

Presuda, odnosno rješenje sadrži: označenje suda, broj i datum, uvod koji obuhvata ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća i zapisničara, označenje stranaka i njihovih zastupnika, kratko označenje predmeta spora i dan kad je presuda, odnosno rješenje izrečeno i objavljeno, dispozitiv, obrazloženje i pouku o albi, ako je alba dozvoljena. Dispozitiv mora biti odvojen od obrazloženja. U presudi se moraju cijeniti svi navodi tu be.

Originalnu presudu, odnosno rješenje potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

Presuda, odnosno rješenje izdaje se strankama u ovjerenom prijepisu.

V - PRAVNI LIJEKOVI

1. Žalba na odluku najvišeg suda kantona- upanije

Član 41.

Protiv odluke najvišeg suda kantona- upanije donesene u upravnom sporu, može se izjaviti alba Vrhovnom судu Federacije. Ta alba može se izjaviti, ako je odluka suda zasnovana na federalnom zakonu ili drugom federalnom propisu ili ako su povrijedjena pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari.

Član 42.

Žalba se podnosi u roku od 15 dana od dana dostavljanja sudske odluke (presuda odnosno rješenje) stranci koja podnosi albu, a predaje se sudu čija se odluka pobija albotom.

Žalba mora sadržavati označenje presude odnosno rješenja koje se pobija, kao i razloge i obim u kome se pobija.

Nedozvoljenu ili neblagovremenu albu ili albu koju je izjavila neovlaštena osoba, odbaciti će rješenjem sud protiv čije je odluke izjavljena alba. Protiv tog rješenja dozvoljena je posebna alba.

Ako sud iz stava 1. ovog člana propusti da postupi po stavu 3. ovog člana, albu će odbaciti rješenjem Vrhovni sud Federacije.

U svemu ostalom, u postupku po albi shodno se primjenjuju odredbe čl. 48. do 50. ovog zakona.

Član 43.

Po albi Vrhovni sud Federacije donosi presudu ili rješenje.

Presudom se može alba odbiti ili uva biti i pobijana presuda preinačiti.

Rješenjem se može odbiti alba koja je izjavljena protiv rješenja ili se pobijano rješenje može preinačiti ili ukinuti.

Ako Vrhovni sud Federacije po albi protiv presude nade da u postupku prvostepenog suda postoje nedostaci predviđeni u odredbi člana 35. stava 2. ovog zakona, ukinut će rješenjem prvostepenu presudu. U takvom slučaju predmet se vraća na rješavanje suda koji je donio prvostepenu presudu. Taj sud je vezan pravnim shvatanjem Vrhovnog suda Federacije i njegovim primjedbama u pogledu postupka.

Član 44.

U presudi odnosno rješenju Vrhovnog suda Federacije moraju se cijeniti svi navodi albe. Ukoliko su pitanja i okolnosti koje se u albi ističu pravilno cijenjeni u pobijanoj presudi odnosno rješenju, Vrhovni sud Federacije može se u svojoj presudi odnosno rješenju samo pozvati na razloge navedene u pobijanoj sudskoj odluci.

2. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke

Član 45.

Protiv pravosna je sudske odluke najvišeg suda kantona- upanije, kao i protiv odluke vijeća Vrhovnog suda Federacije donesene u upravnom sporu, stranka može, Vrhovnom судu Federacije podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke (u daljem tekstu: zahtjev za vanredno preispitivanje). Taj zahtjev se može podnijeti zbog povrede federalnog zakona ili zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari.

Član 46.

Zahtjev za vanredno preispitivanje predaje se na način određen u članu 21. ovog zakona, sudske odluke kantona- upanije protiv čije se odluke podnosi ovaj zahtjev odnosno neposredno Vrhovnom судu Federacije, ako se zahtjev podnosi protiv odluke vijeća Vrhovnog suda Federacije.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja stranci sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev.

O zahtjevu za vanredno preispitivanje protiv odluke vijeća Vrhovnog suda Federacije, odlučuje Vrhovni sud Federacije u općoj sjednici.

3. Zahtjev za zaštitu zakonitosti

Član 47.

Protiv pravosna ne sudske odluke najvišeg suda kantona-upanije, koja je u upravnom sporu donesena na osnovu federalnog zakona ili drugog federalnog propisa, kao i protiv odluke vijeća Vrhovnog suda Federacije, federalni tuitelj može, Vrhovnom судu Federacije podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti.

O zahtjevu za zaštitu zakonitosti protiv odluke vijeća Vrhovnog suda Federacije, odlučuje Vrhovni sud Federacije u općoj sjednici.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti može se podnijeti u roku od 30 dana od dana kad je stranki dostavljena sudska odluka protiv koje se zahtjev podnosi.

4. Postupak po zahtjevu za vanredno preispitivanje i zahtjevu za zaštitu zakonitosti

Član 48.

Zahtjev iz čl. 45. i 47. ovog zakona sadrži označenje sudske odluke čije se preispitivanje predlaže, odnosno protiv koje se podnosi zahtjev za zaštitu zakonitosti, kao i razloge i obim u kome se predlaže preispitivanje, odnosno zakonitost te odluke. Ako je zahtjev iz stava 1. ovog člana nepotpun ili nerazumljiv, Vrhovni sud Federacije postupa shodno odredbama člana 25. ovog zakona.

Član 49.

Nedozvoljen ili neblagovremen zahtjev iz čl. 45. i 47. ovog zakona ili zahtjev koji je podnijela neovlašćena osoba, Vrhovni sud Federacije će odbaciti rješenjem.

Ako Vrhovni sud Federacije ne odbaci zahtjev iz stava 1. ovog člana, dostaviti će taj zahtjev protivnoj stranci koja može, u roku koji odredi Vrhovni sud Federacije, podnijeti odgovor na zahtjev.

Kantonalni - upanijski sud protiv čije je odluke podnesen zahtjev iz stava 1. ovog člana i tu eni organ dužni su najkasnije u roku od osam dana dostaviti Vrhovnom судu Federacije, na njegov zahtjev sve spise predmeta.

Član 50.

Vrhovni sud Federacije rješava o zahtjevu iz čl. 45. i 47. ovog zakona, po pravilu, u nejavnoj sjednici, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva.

Član 51.

Vrhovni sud Federacije presudom odbija ili uvećava zahtjev iz čl. 45. i 47. ovog zakona.

Presudom kojom zahtjev iz stava 1. ovog člana uvađava, Vrhovni sud Federacije može ukinuti ili preinačiti sudske odluke protiv koje je podnesen zahtjev.

Ako Vrhovni sud Federacije ukinje sudske odluke, predmet vraća sudu čija je odluka ukinuta, odnosno vijeću Vrhovnog suda Federacije. Taj sud odnosno vijeće dužno je da izvede sve procesne radnje i da raspravi pitanja na koja mu je ukazao Vrhovni sud Federacije i da doneše odgovarajuću odluku.

5. Ponavljanje postupka

Član 52.

Postupak okončan presudom ili rješenjem nadležnog suda ponoviti će se na zahtjev stranke:

1) ako stranka sazna za nove činjenice ili nade ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na osnovu kojih bi spor bio povoljnije riješen za nju da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebeni u ranijem sudsakom postupku;

2) ako je do odluke suda došlo uslijed krivičnog djela suca ili radnika u sudu, ili je odluka isposlovana prevarnom radnjom zastupnika ili punomoćnika stranke, njegovog protivnika ili protivnikovog zastupnika ili punomoćnika, a takva radnja predstavlja krivično djelo;

3) ako je odluka zasnovana na presudi donesenoj u krivičnoj ili građanskoj stvari, a ta presuda je kasnije ukinuta drugom punomoćnom sudsakom odlukom;

4) ako je isprava na kojoj se zasniva sudska odluka lažna ili lažno preinačena, ili ako je svjedok, vještak ili stranka, prilikom saslušanja pred sudom dao lažni iskaz, a odluka suda se zasniva na tom iskazu;

5) ako stranka nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi raniju sudsку odluku donesenu u istom upravnom sporu;

6) ako zainteresiranoj osobi nije bila data mogućnost da učestvuje u upravnom sporu.

Zbog okolnosti iz tač. 1. i 5. stav 1. ovog člana ponavljanje će se dozvoliti samo ako stranka bez svoje krivice nije bila u stanju da te okolnosti iznese u ranijem postupku.

Član 53.

Ponavljanje postupka može se tražiti najkasnije u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznačala za razlog ponavljanja. Ako je stranka saznačala za razlog ponavljanja prije nego što je postupak kod suda okončan, ali taj razlog nije mogao upotrijebiti u toku postupka, ponavljanje se može tražiti u roku od 30 dana od dana dostavljanja sudske odluke.

Po proteku pet godina od pravosnačnosti sudske odluke ponavljanje se ne može tražiti. Izuzetno, i poslije roka od pet godina ponavljanje postupka se može tražiti zbog zakonskih osnova navedenih u članku 52. stav 1. tač. 2, 3. i 4. ovog zakona.

Član 54.

Ponavljanje postupka pokreće se tu broj.

O tu bi za ponavljanje postupka rješava sud koji je donio odluku na koju se odnosi razlog za ponavljanje postupka.

Član 55.

Tu se za ponavljanje postupka podnosi se sudska koji je nadležan za rješavanje (član 54. stav 2).

U tu bi se mora naročito navesti:

1) presuda ili rješenje doneseno u postupku čije se ponavljanje traži;

2) zakonski osnov ponavljanja (član 52.) i dokazi, odnosno okolnosti koje čine vjerovatnim postojanje tog osnova;

3) okolnosti iz kojih proizilazi da je tu se podnese u zakonskom roku, i čime se to dokazuje;

4) u kom pravcu i u kom opsegu se predlaže i izmjenjuju presude, odnosno rješenja donesenog u postupku čije se ponavljanje traži.

Član 56.

O tu bi za ponavljanje postupka nadležni sud rješava u nejavnoj sjednici.

Sud će odbaciti tu bu rješenjem ako utvrdi da je tu bu podnijela neovlašćena osoba ili da tu bu nije blagovremena ili da stranka nije učinila bar vjerovatnim postojanje zakonskog osnova za ponavljanje.

Ako sud ne odbaci tu bu po stavu 2. ovog člana dostaviti će je protivnoj stranci i zainteresiranim osobama i pozvati ih da u roku od 15 dana odgovore na tu bu.

Član 57.

Po isteku roka za odgovor na tu bu, (član 56. stav 3.), sud presudom rješava o tu bi za ponavljanje postupka.

Ako se ponavljanje postupka dozvoli, stavit će se van snage ranija sudska odluka u cjelini ili djelimično.

Ranije procesne radnje na koje ne utiču razlozi ponavljanja postupka neće se ponavljati.

Presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava riješit će se i o glavnoj stvari.

Član 58.

Protiv odluke suda donesene po tu bi za ponavljanje postupka mogu se podnijeti pravni lijekovi koji su ovim zakonom dozvoljeni u glavnoj stvari.

Član 59.

U postupku za ponavljanje postupka shodno će se primjenjivati odredbe ovog zakona o postupku po tu bi i pravnim lijekovima ukoliko u čl. 52. do 58. ovog zakona nije drugačije određeno.

6. Ostale odredbe postupka

Član 60.

Ukoliko ovaj zakon ne sadrži odredbe o postupku u upravnim sporovima, shodno će se primjenjivati odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

Član 61.

U upravnim sporovima svaka stranka snosi svoje troškove.

Član 62.

Pravne lijekove iz čl. 41, 45, 47. i 52. ovog zakona može podnosit i ombudsman kada u obavljanju poslova iz svoje nadlenosti nade da je sudsakom odlukom povrijedeno ljudsko dostojarstvo odnosno prava i slobode utvrđene Ustavom i instrumentima Aneksa Ustava Federacije.

Ombudsman može da pokreće i postupke iz čl. 69. i 72. ovog zakona, pod uvjetima iz stava 1. ovog člana.

Član 63.

Zakonom kantona- upanje reguliraju se uvjeti i način rješavanja pravnih lijekova iz čl. 41, 45. i 47. ovog zakona koji se mogu podnijeti protiv odluka najvišeg suda kantona- upanje kojima je u upravnom sporu odlučeno na osnovu zakona odnosno drugog propisa kantona- upanje.

VI - OBAVEZNOST PRESUDA

Član 64.

Kad sud poništi upravni akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništeni akt donesen. Ako prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba mjesto poništenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadle ni organ je dužan da ga donese bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude. Nadle ni organ je pri tome vezan pravnim shvatanjem suda i primjedbama suda u pogledu postupka.

Član 65.

Ako nadle ni organ poslije poništenja upravnog akta doneše upravni akt protivno pravnom shvatanju suda, ili protivno primjedbama suda u pogledu postupka, pa tu itelj podnese novu tu bu, sud je dužan u ovim slučajevima poništiti osporeni upravni akt i sam rješiti stvar presudom. Takva presuda u svemu zamjenjuje upravni akt nadle nog organa.

Član 66.

Ako nadle ni organ poslije poništenja upravnog akta ne doneše odmah, a najkasnije u roku od 15 dana, novi upravni akt ili novi upravni akt u izvršenju presude donesene na osnovu člana 38. stav 6. ovog zakona, stranka može posebnim podneskom

traiti donošenje takvog akta. Ako nadle ni organ ne doneše upravni akt ni za sedam dana od ovog traženja, stranka može tražiti donošenje takvog akta od suda koji je donio presudu u prvom stupnju.

Po zahtjevu stranke iz stava 1. ovog člana sud će zatražiti od nadle nog organa spis predmeta i obavještenje o razlozima zbog kojih upravni akt nije donio. Nadle ni organ je dužan dostaviti spis i dati obavještenje odmah, a najkasnije u roku od sedam dana. Ako on to ne učini, ili ako dato obavještenje, po ocjeni suda, ne opravdava neizvršenje sudske presude, sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje upravni akt nadle nog organa. Sud će ovo rješenje dostaviti organu nadle nom za izvršenje koji je dužan bez odlaganja da izvrši ovo rješenje suda.

Odgovorna osoba u nadle nom organu koja ne postupi sukladno odredbama čl. 64, 65. i 66. ovog zakona, čini tešku povredu radne dužnosti.

Prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka podnosi sud koji je donio presudu odnosno rješenje kojima je osporeni upravni akt poništen, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.

Član 67.

O ponašanju nadle nog organa iz čl. 65. i 66. ovog zakona, nadle ni sud obvezno pismeno izvještava Vladu Federacije, odnosno vladu kantona- upanja, a u gradu i općini - gradsko odnosno općinsko vijeće, ovisno čiji je organ u pitanju, kako bi ti organi u okviru svojih ovlašćenja poduzeli odgovarajuće mјere da nadle ni organ dosljedno postupi po odluci suda.

Nadle ni organ čiji je upravni akt poništen sudsakom odlukom obvezan je postupiti po nalogu vlade odnosno vijeća iz stava 1. ovog članka.

Nadle ni organ čiji je upravni akt poništen sudsakom odlukom obvezan je postupiti po nalogu vlade odnosno vijeća iz stava 1. ovog članka.

Član 68.

Kad je u upravnom sporu donesena presuda kojom je poništeni osporeni upravni akt, pa nadle ni organ u izvršenju te presude doneše novi upravni akt, a stranka kod tog organa zatraži i obnovu upravnog postupka po tom upravnom aktu, obnova se može dozvoliti, ako je razlog za obnovu postupka nastao u odnosu na upravni akt koji je donio taj organ.

VII - POSTUPAK ZAŠTITE SLOBODA I PRAVA GRAĐANA ZAJAMČENIH USTAVOM

Član 69.

Gradanin čija su prava ili osnovne slobode zajamčene Ustavom i instrumentima Aneksa Ustava Federacije povrijedene konačnim pojedinačnim aktom nadle nog organa, ima pravo zahtijevati zaštitu tih prava i sloboda kod nadle nog suda, sukladno ovom zakonu, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Član 70.

O zahtjevima iz člana 69. ovog zakona za zaštitu sloboda i prava građana zajamčenih Ustavom, rješava najviši sud kantona- upanja i Vrhovni sud Federacije, u skladu sa nadlenostima tih sudova utvrđenih u članu 6. ovog zakona.

Podnošenje zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zajamčenih Ustavom, kao i rješavanje tog zahtjeva od strane sudova iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa slobodnom primjenom odredaba ovog zakona koje se odnose na upravni spor.

O zahtjevima iz stava 1. ovog člana sud odlučuje rješenjem.

Član 71.

Zaštitu sloboda i prava građana zajamčenih Ustavom osigurava se i u slučaju ako su te slobode ili prava povrijedeni radnjem službenih osoba u organu uprave odnosno odgovorne osobe u poduzeću (društvu), ustanovi ili drugom pravnom licu, kojim se

protivno zakonu, neposredno spriječava ili ograničava određenom pojedincu vršenje takve slobode ili prava.

Zaštita sloboda i prava zajamčenih ustavom koje su povrijedene radnjom iz stava 1. ovog člana, osigurava se u postupku predviđenom odredbama čl. 72. do 79. ovog zakona, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Član 72.

Gradanin čije je pravo i sloboda povrijedeno radnjom iz člana 71. ovog zakona, podnosi zahtjev nadle nom sudu.

U zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje navodi se radnja, mjesto i vrijeme kada je učinjena, organ, odnosno pravno lice kod koje je ta radnja učinjena, podaci o slu benoj osobi odnosno odgovornoj osobi koja je to učinila, dokazi o tome, kao i zahtjev da se otkloni zapreka ili ograničenje za vršenje slobode ili prava koje se osporava nezakonitom radnjom.

Član 73.

Zahtjev zbog nezakonite radnje mo e se podnijeti sve dok radnja traje.

Ako osoba prema kojoj je poduzeta nezakonita radnja nije u mogućnosti da sama podnese zahtjev za zaštitu zbog nezakonite radnje, zahtjev mo e podnijeti i njen bračni drug, dijete, roditelj ili drugi bliski srodnik.

Član 74.

Po zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje, odlučuje sud iz člana 6. ovog zakona, prema nadle nosti utvrđenoj u toj odredbi.

Nadle ni sud iz stava 1. ovog člana odlučuje u vijeću predviđenom u članu 7. ovog zakona.

Član 75.

Nadle ni sud postupa po zahtjevu hitno i na način kojim se, čuvajući osnovna načela postupka, sudska odluka ima donijeti što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 76.

Sud će bez odlaganja zahtjev dostaviti na odgovor organu, odnosno pravnom licu zavisno od toga tko je izvršio radnju iz člana 71. ovog zakona. Odgovor na zahtjev dostavlja se u roku koji odredi sud.

Sud mo e, prema okolnostima slučaja, po zahtjevu donijeti odluku odmah i bez prethodnog dostavljanja zahtjeva na odgovor, ako podaci u zahtjevu pru aju za to pouzdan osnov.

Član 77.

Kad sud nade da je zahtjev osnovan, donijet će rješenje kojim će zabraniti dalje vršenje nezakonite radnje. U protivnom, odbit će zahtjev rješenjem.

Sud će u rješenju iz stava 1. ovog člana odrediti mjere koje treba poduzeti, da bi se uspostavilo zakonito stanje, ostavljajući rok za izvršenje, kao i odrediti zakonske sankcije za slučaj neizvršenja rješenja.

Rješenje suda izvršava organ odnosno pravno lice iz člana 71. stav 1. ovog zakona čija je slu bena osoba odnosno odgovorna osoba učinila nezakonitu radnju.

Član 78.

Ako je rješenje iz člana 77. ovog zakona donio najviši sud kantona- upanje, na to rješenje mo e se izjaviti alba Vrhovnom sudu Federacije u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja stranci.

Žalba ne odla e izvršenje rješenja, ali kantonalno- upanijski sud ili Vrhovni sud Federacije mo e, na zahtjev stranke, odlo iti izvršenje, ako prema okolnostima slučaja nade da je to potrebno.

Rješenje Vrhovnog suda Federacije doneseno po zahtjevu iz člana 73. ovog zakona, odnosno po albi iz stava 1. ovog člana je konačno i obavezujuće.

Član 79.

Radi osiguranja izvršenja rješenja, sud koji je donio rješenje će odmah prema okolnostima konkretnog slučaja, poduzeti što je potrebno radi osiguranja izvršenja rješenja, a mo e o rješenju obavijestiti i organ iz člana 67. stav 1. ovog zakona, koji su du ni poduzeti mjere potrebne za uspostavljanje zakonitog stanja na način utvrđen u rješenju suda.

Član 80.

Ako rješenje ne bude izvršeno u ostavljenom roku, nadle ni sud će na zahtjev stranke izvršiti rješenje neposredno ili preko drugog suda ili organa.

Izvršenje se, prema okolnostima slučaja, sprovodi na trošak organa, poduzeća ili druge pravnog lica, odnosno na trošak slu bene ili odgovorne osobe koja je izvršila nezakonitu radnju.

Radi izvršenja rješenja, nadle ni sud mo e podnijeti zahtjev nadle nom organu odnosno pravnoj osobi za udaljenje od du nosti slu bene ili odgovorne osobe, a po potrebi, mo e protiv slu bene odnosno odgovorne osobe, ako ona u odredenom roku ne izvrši rješenje, izreći novčanu kaznu od 200 do 800 "KM", kao i odrediti i druge pogodne mjere shodno pravilima izvršnog sudskeg postupka.

VIII - KAZNENE ODREDBE

Član 81.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 5.000 "KM" kaznit će se za prekršaj institucija koja ima javne ovlasti:

- 1) ako po zahtjevu stranke ne doneše rješenje u predviđenom roku (član 19. stav 2);
- 2) ako ne pošalje sudu sve spise koji se odnose na predmet (član 29. stav 3);
- 3) ako ne postupi onako kako je u presudi određeno ili ne doneše novi upravni akt, odnosno ne postupi po tra enju suda (član 35. st. 2. i 4);
- 4) ako sudu ne dostavi sve spise predmeta na njegov zahtjev (član 49. stav 3);
- 5) ako ne doneše novi upravni akt u roku ili ga doneše protivno pravnom shvatanju suda odnosno primjedbama suda (član 64.);
- 6) ako ne doneše upravni akt u roku ili po podnesenom posebnom podnesku stranke ili ne dostavi spise i tra eno obavještenje sudu ili ne izvrši rješenje suda (član 66.);
- 7) ako na zahtjev suda ne da odgovor u roku (član 76. stav 1) ili ako ne postupi po rješenju suda (član 77. stav 3).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 200 do 800 "KM" i odgovorna osoba u instituciji koja ima javne ovlasti, kao i odgovorna osoba u organu uprave, odnosno gradskoj ili opštinskoj slu bi za upravu.

Član 82.

Do puštanja u opticaj "KM", novčane kazne predvidene u članu 80. stav 3. i članu 81. ovog zakona mogu se plaćati u protuvrijednosti valuta koje se koriste u Platnom prometu Federacije BiH po srednjem tečaju koje objavljuje nadle na finansijska institucija na dan plaćanja.

Član 83.

Odgovornom osobom u organu uprave odnosno gradskoj ili općinskoj slu bi za upravu u smislu člana 81. stav 2. ovog zakona smatra se rukovoditelj organa uprave i upravne ustanove, odnosno rukovoditelj gradske ili općinske slu be za upravu i slu benik u tim organima i slu bama koji je zadu en da neposredno izvrši određeni posao, a nije izvršio taj posao ili je izvršio radnju protivno datoj obavezi.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 84.**

Upravni spor po ovom zakonu može se voditi protiv konačnih rješenja koja, sukladno Ustavu Federacije i međunarodnim ugovorima, donose međunarodni upravitelji i drugi organi koji na teritoriju Federacije obavljaju određene poslove pod međunarodnom upravom, i u okviru tih poslova rješavaju o određenim pravima i obavezama građana i pravnih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Vrhovni sud Federacije odlučuje o tu bama protiv upravnih akata organa iz stava 1. ovog člana, koji su obrazovani za potrebe dva ili više kantona - upanja ili za potrebe Federacije.

Najviši sud kantona- upanje odlučuje o tu bama protiv upravnih akata organa iz stava 1. ovog člana koji su obrazovani za potrebe općine ili jednog kantona- upanje.

Pokretanje i vođenje upravnog spora protiv upravnih akata iz stava 1. ovog člana vrši se na način i pod uvjetima utvrđenim u odredbama ovog zakona koje se odnose na upravni spor.

Član 85.

Postupak po tu bama i vanrednim pravnim sredstvima podnesenim do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koji nije završen provest će se po odredbama ovog zakona.

Član 86.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena zakona o upravnim sporovima i drugih propisa o upravnim sporovima koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ovaj zakon uskladit će se sa odredbama odgovarajućeg zakona kojeg doneće Parlamentarna skupština BiH u roku koji bude određen tim zakonom.

Član 87.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Mariofil Ljubić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Enver Kreso, s. r.

15

Na temelju poglavља IV Odjeljak B, članka 7a Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU**

Proglasava se Zakon o poljoprivrednom zemljištu koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma održanoj 29. listopada/oktobra 1997. godine i na sjednici Doma naroda održanoj 4. prosinca/decembra 1997. godine.

Broj 01-10/98
8. januara/siječnja 1998. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
prof. dr **Ejup Ganić**, s. r.

**ZAKON
O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU****I - OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

Ovim zakonom utvrđuje se pojam, upravljanje, zaštita, uporaba i uređenje poljoprivrednog zemljišta i ostala važna pitanja koja se odnose na poljoprivredno zemljište.

Članak 2.

Poljoprivredno zemljište, kao prirodno bogatstvo i dobro od općeg interesa, u svemu posebnu zaštitu i koristi se za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti za druge svrhe osim u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 3.

Poljoprivrednim zemljištem u smislu ovog zakona smatraju se: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i drugo zemljište koje se po svojim prirodnim i ekonomskim uvjetima može najracionalnije koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Obrađivim poljoprivrednim zemljištim, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade.,

Minirano poljoprivredno zemljište kao i zemljište za koje se utemeljeno sumnja da je minirano, bez obzira na kakvoču istog po ovom zakonu, ne smatra se poljoprivrednim zemljištem sve do trenutka njegovog deminiranja, odnosno obavljanja stručnog očvida i nalaza.

Članak 4.

Poljoprivredno zemljište kojem je projektom prostornog uređenja utvrđena druga namjena, koristi se za poljoprivrednu proizvodnju sve dok rješenje o odobrenju za gradnju objekata, odnosno vršenje drugih radova ne postane konačno.

Županije i općine koje upravljaju poljoprivrednim zemljištem, duže su osigurati da se poljoprivredno zemljište koristi za poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 5.

Pravne su osobe duže ne voditi evidenciju o poljoprivrednom zemljištu koje koriste ili kojim upravljaju, odnosno kojim raspola u.

Mjerodavni upanijski organi uprave, duže ni su voditi evidenciju o neobradivom poljoprivrednom zemljištu i evidenciju o zemljištu koje je promijenilo namjenu uporabe.

Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u dalnjem tekstu: federalni ministar) donijet će uputu o formularima i načinu vodenja evidencije iz st. 1. i 2. ovog članka.

Članak 6.

Županija donosi kartu uporabne vrijednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta kojom se određuju kategorije zemljišta po katastarskim, odnosno bonitetnim klasama, kulture i površine poljoprivrednog i šumskog zemljišta, u odnosu na mogućnost njegove uporabe za poljoprivrednu proizvodnju, uzimajući u obzir njegova prirodna svojstva.

Federalni ministar donosi uputu o stručnim mjerilima za razvrstavanje zemljišta u kategorije.

Članak 7.

Materijalni i drugi uvjeti za zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta, kao dobra od općeg interesa, osiguravaju se preko Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u dalnjem tekstu: Federalno ministarstvo) i upanijskog organa uprave mjerodavnog za poslove poljoprivrede.

II - ZAŠTITA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA**Članak 8.**

Namjena zemljišta u projektima prostornog uređenja utvrđuje se na osnovi karte uporabne vrijednosti poljoprivrednog zemljišta i to:

- zemljište od 1 do 4 katastarskog, odnosno bonitetnog razreda utvrđuje se jedino kao poljoprivredno, odnosno šumske zemljište;
- zemljište 5 i 6 katastarskog, odnosno bonitetnog razreda utvrđuje se kao poljoprivredno, šumske i iznimno kao zemljište za ostale namjene;